

Enheten för verksjuridik och internationella frågor

Konkurrensverkets arkivbeskrivning 2022–

Konkurrensverkets verksamhet

Förvaltningsmyndighet för konkurrensfrågor samt tillsynsmyndighet för den offentliga upphandlingen och i fråga om otillbörliga handelsmetoder vid köp av jordbruks- och livsmedelsprodukter

Konkurrensverkets uppdrag framgår av förordningen (2007:1117) med instruktion för Konkurrensverket, det årliga regleringsbrevet, regeringens budgetproposition (utgiftsområde 24 Näringsliv) och tillämpliga regelverk¹. Konkurrensverket har även uppdrag som följer direkt av rättsakter antagna av EU.

Konkurrensverket är förvaltningsmyndighet för konkurrensfrågor och utövar tillsyn över konkurrensreglerna samt är tillsynsmyndighet för den offentliga upphandlingen och i fråga om otillbörliga handelsmetoder vid köp av jordbruks- och livsmedelsprodukter.

Tillsynen över regelverken bedriver Konkurrensverket i huvudsak genom utredningar, beslut och processer i domstol samt genom kunskapspridning i form av olika kommunikativa insatser.

Konkurrensverkets uppdrag är att verka för en effektiv konkurrens i privat och offentlig verksamhet till nytta för konsumenterna samt en effektiv offentlig upphandling till nytta för det allmänna och marknadens aktörer. I uppdraget

¹ Konkurrenslagen (2008:579), lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner, lagen om (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, lagen (2019:668) om upphandlingsstatistik, lagen (2014:836) om näringsförbud, lagen (2005:590) om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m., lagen (2008:962) om valfrihetssystem, lagen (2013:311) om valfrihetssystem i fråga om tjänster för elektronisk identifiering, förordningen (1994:1808) om behöriga myndigheter på den civila luftfartens område, konkurrensförordningen (2008:604), lagen (2010:1065) om kollektivtrafik, lagen (2021:79) om ömsesidigt bistånd med delgivning och indrivning på konkurrensområdet, förordningen (2021:88) om ömsesidigt bistånd med delgivning och rådgivning på konkurrensområdet, lagen (2021:579) om förbud mot otillbörliga handelsmetoder vid köp av jordbruks- och livsmedelsprodukter och förordningen (2021:583) om förbud mot otillbörliga handelsmetoder vid köp av jordbruks- och livsmedelsprodukter.

ligger att uppmärksamma hinder mot en effektiv konkurrens i offentlig och privat verksamhet och hinder mot en effektiv offentlig upphandling, lämna förslag till konkurrensutsättning och till regelreformer samt följa utvecklingen inom sitt ansvarsområde. Vidare ska Konkurrensverket arbeta för att öka förutsättningarna för små och medelstora företag att delta i offentliga upphandlingar.

Konkurrensverket har också i uppdrag att bidra till den internationella utvecklingen på konkurrens- och upphandlingsområdet samt på området beträffande otillbörliga handelsmetoder. Denna del av uppdraget fullgör myndigheten bland annat genom att samverka med motsvarande myndigheter i andra länder och delta i olika internationella nätverk och organisationer. Konkurrensverket har ett nära samarbete med kommissionen och övriga EU:s medlemsstaters konkurrensmyndigheter och bistår bland annat vid undersökningar hos företag i Sverige och med uppgifter om konkurrensförhållandena i Sverige.

Konkurrensverkets uppdrag omfattar även att stimulera forskningen inom konkurrens- och upphandlingsområdena. Inom ramen för detta uppdrag bedriver Konkurrensverkets forskningsverksamhet som finansieras genom ett särskilt forskningsanslag (anslag 1:14 Konkurrensforskning). Den största delen av forskningsanslaget går till bidragsfinansiering av forskningsprojekt på universitet och högskolor i Sverige och utlandet och en mindre del går till av Konkurrensverket egeninitierad bidragsforskning. För att bistå Konkurrensverket finns ett råd för forskningsfrågor inrättat på Konkurrensverket. Rådet för forskningsfrågor spelar en central roll i Konkurrensverkets forskningsverksamhet.

Konkurrensverkets vision – som omfattar Konkurrensverkets uppdrag på konkurrensområdet, upphandlingsområdet och området rörande otillbörliga handelsmetoder är – *Välfärd genom väl fungerande marknader.*

Registermyndighet för annonsdatabaser

Konkurrensverket är också enligt lagen (2019:668) om upphandlingsstatistik, (LUS), registermyndighet för annonsdatabaser. Det innebär att Konkurrensverket prövar frågor om registrering och utövar tillsyn över registrerade annonsdatabaser. I uppdraget ingår också att hålla ett register över de registrerade annonsdatabaserna, det s.k. annonsdatabasregistret.

Övrig verksamhet

Konkurrensverket är även tillsynsmyndighet för efterlevnaden av lagen (2005:590) om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m. (transparenslagen) och upprättar årligen en förteckning över alla offentligägda företag inom tillverkningsindustrin i Sverige som omsätter minst 250 miljoner euro. Förteckningen skickas till EU-kommissionen.

I Konkurrensverkets uppdrag ingår också att medverka i EU:s övervakning av datoriserade bokningssystem inom civil luftfart samt att övervaka och två gånger per år rapportera om den svenska detaljhandeln med alkohol till kommissionen.

I Konkurrensverkets uppgifter ingår även att på begäran av Post- och Telestyrelsen (PTS) lämna skriftligt yttrande enligt förordningen (2003:396) om elektronisk kommunikation. I uppgifterna ingår även att på begäran av Transportstyrelsen lämna yttrande i frågor om EU:s hamntjänstgöringsförordning.

För en mer detaljerad beskrivning av Konkurrensverkets verksamhet, se Konkurrensverkets årsredovisningar och webbplats www.konkurrensverket.se.

Historik

Konkurrensverket bildades den 1 juli 1992, med syfte att framför allt tillämpa en ny konkurrenslag. I samband med detta tog Konkurrensverket över vissa uppgifter av Statens pris- och konkurrensverk (SPK) och Näringsfrihetsombudsmannen som då lades ner.

Den 1 september 2007 tog Konkurrensverket över som tillsynsmyndighet för den offentliga upphandlingen från Nämnden för offentlig upphandling (NOU) som då lades ner.

Under 2014 inordnades den upphandlingsstödande verksamheten hos Verket för innovationssystem (Vinnova), Kammarkollegiet respektive AB Svenska miljöstyrningsrådet (MSR) i Konkurrensverket och därmed fick Konkurrensverket ett samlat ansvar för såväl upphandlingsstöd som upphandlingstillsyn. År 2015 flyttades upphandlingsstödet från Konkurrensverket och inordnades i stället i den då nybildade Upphandlingsmyndigheten.

Sedan 2020 är Konkurrensverket registermyndighet för annonsdatabaser enligt LUS.

Sedan den 1 november 2021 är Konkurrensverket tillsynsmyndighet i fråga om otillbörliga handelsmetoder vid köp av jordbruks- och livsmedelsprodukter.

Konkurrensverkets organisation

Konkurrensverket som styrs av generaldirektören har sedan den 1 oktober 2021 tio enheter som leds av enhetschefer. Nedan följer en kort beskrivning av respektive enhets ansvarsområde. En utförligare beskrivning framgår av gällande arbetsordning.

Enheten för karteller och förvärv (KF)

KF ansvarar för ärenden som misstänkta överträdelse av det konkurrensrättsliga förbudet mot konkurrensbegränsande avtal (karteller och andra konkurrensbegränsande samarbeten mellan konkurrenter) samt prövning av företagskoncentrationer.

Enheten för marknadsmissbruk (MB)

MB ansvarar för ärenden som rör misstänkta överträdelse av det konkurrensrättsliga förbudet mot missbruk av dominerande ställning, det konkurrensrättsliga förbudet mot konkurrensbegränsande avtal (konkurrensbegränsande samarbeten mellan företag i olika led av produktions- och handelskedjan) och konkurrensbegränsande offentlig säljverksamhet.

Enheten för upphandlingstillsyn (UT)

UT ansvarar för ärenden som rör misstänkta överträdelse av upphandlingsreglerna vilket även innefattar misstänkta överträdelse av lagarna om valfrihetssystem. UT ansvarar för registrering och tillsyn av annonsdatabaser enligt LUS samt för Konkurrensverkets databas med domar i upphandlingsmål.

Enheten för otillbörliga handelsmetoder (OH)

OH ansvarar för tillsyn som rör otillbörliga handelsmetoder vid köp av jordbruks- och livsmedelsprodukter.

Enheten för analys och forskning (AF)

AF ansvarar för remisser och regeringsuppdrag. AF ansvarar också för att uppmärksamma hinder mot en effektiv konkurrens i offentlig och privat verksamhet och mot en effektiv offentlig upphandling, lämna förslag till konkurrensutsättning och till regelreformer, följa utvecklingen inom Konkurrensverkets ansvarsområde samt för forskningsfrågor.

Rättsenheten (RS)

RS företräder Konkurrensverket i domstol och ansvarar för juridisk kvalitets- säkring. Enhetschefen vid RS är Konkurrensverkets chefsjurist.

Chefsekonomenheten (CE)

CE ansvarar för den ekonomiska analysen i Konkurrensverkets ärenden. Enhets- chefen vid CE är Konkurrensverkets chefsekonom.

Enheten för verksjuridik och internationella frågor (VI)

VI ansvarar för övergripande verksjuridiska frågor och registraturen samt för frågor som rör Konkurrensverkets upphandlingar och inköp. VI ansvarar även för samordning och kvalitetssäkring av samarbetet med utländska myndigheter och organisationer på konkurrens- och upphandlingsområdet. Konkurrensverkets dataskyddsombud är placerat på VI.

Enheten för kommunikation och IT (KIT)

KIT ansvarar för att samordna och utveckla Konkurrensverkets externa och interna kommunikation och för Konkurrensverkets digitala arbetsmiljö. På KIT finns även Konkurrensverkets tipsfunktion som tar emot och utreder inkomna anmälningar i Konkurrensverkets externa visselblåsarkanal samt tips och förfrågningar på konkurrens- och upphandlingsområdet och rörande otillbörliga handelsmetoder vid köp av jordbruks- och livsmedelsprodukter.

Enheten för ekonomi och HR (EKHR)

Enheten ansvarar för ekonomihantering och personalfrågor.

Sökmedel till arkivet

Hänvisning till andra arkivbildare

Från och med den 1 juli 1992 då Konkurrensverket bildades fram till den 1 juli 1993 då en ny konkurrenslag trädde i kraft, hade Konkurrensverket en skyldighet att föra ett kartellregister. Dessförinnan hade SPK denna skyldighet. SPK:s akter med registreringsnumren 1–4877 mellan år 1947 och den 1 juli 1992 rörande kartellregistret finns arkiverade i Riksarkivets arkiv.

I samband med att Konkurrensverket 2007 tog över som tillsynsmyndighet för den offentliga upphandlingen från NOU, överlämnades NOU:s arkiv till Konkurrensverket och pågående ärenden införlivades i Konkurrensverket med stöd av RA-MS 2007:88. Under 2019 överlämnade Konkurrensverket den digitala delen av NOU:s arkiv till Riksarkivet.

I samband med att upphandlingsstödet inordnades i Konkurrensverket under 2014 övertog Konkurrensverket handlingar från Verket för innovationssystem (Vinnova) och Kammarkollegiet i enlighet med RA-MS 2014:36. När upphandlingsstödet under 2015 i stället inordnades vid den nybildade Upphandlingsmyndigheten överlämnades och införlivades samtliga handlingar avseende upphandlingsstödet i Upphandlingsmyndigheten i enlighet med RA-MS 2015:28.

Regeringskansliet företräder Sverige i ärenden som rör lagstiftning på EU-nivå.

Arkivets innehåll

Arkivets innehåll består av handlingar som upprättats eller kommit in till Konkurrensverket. Största delen består av akter i pappersformat med ärenden som handlagts av Konkurrensverket.

Handlingar i pappersformat från Näringsfrihetsombudsmannen och NOU återfinns i Konkurrensverkets arkiv.

Sökingångar till arkivmaterialet

Sökingångar till arkivet är Konkurrensverkets diarium som hanteras i ärendehanteringssystemet W3D3 (Wera). Diariet består av fyra serier: Huvudserien, A-serien (HR), C-serien (LUFS) och E-serien (EU). Huvudserien innehåller Konkurrensverket samtliga ärenden registrerade från och med den 1 januari 1998 förutom ärenden registrerade i A-serien (HR) och ärenden med klassificeringsnummer 3.3.3 (LUFS) registrerade efter den 15 november 2021. Huvudserien innehåller även Konkurrensverkets EU-ärenden registrerade från och med den 1 januari 2022. A-serien (HR) innehåller personalrelaterade ärenden. C-serien (LUFS) innehåller LUFS-ärenden registrerade efter den 15 november 2021. E-serien innehåller Konkurrensverkets EU-ärenden registrerade fram till och med den 31 december 2021.

Sökning i Wera kan ske på flera sätt, t.ex. utifrån ärendenummer (diarienummer/löpnummer), serie, ärendetyp, klassificeringsnummer, ärendemening, handlingstyp, motpart, avsändare/mottagare, avdelning/enhet och handläggare.

En annan sökingång till arkivet är arkivredovisningen (arkivbeskrivning med tillhörande klassificeringsstruktur och informationshanteringsplan). Mellan 1992 och 2012 användes diarie-/dossiéplaner för klassificering och registrering av ärenden och handlingar.² En verksamhetsbaserad arkivredovisning med kartlagda processer finns framtagen sedan 2012 och sedan 2013 har Konkurrensverket använt klassificeringsstruktur för registrering av ärenden och handlingar. Diarie-/dossiéplaner finns hos registraturen.

Konkurrensverkets föregående diarium, Konrad, som användes från och med den 1 januari 1998 till och med den 14 november 2021 har migrerats till Wera.

Det finns även ett administrativt diarium som fördes under åren 2013–2021 och vars innehåll årsvis registrerades i huvuddiariet Konrad. Det administrativa diariet innehåller personalrelaterade handlingar.

Från och med 2005 ska samtliga handlingar i Konkurrensverkets ärenden i huvudserien finnas som elektroniska kopior eller original i Wera, förutom vad gäller EU-ärenden där Wera enbart innehåller elektroniska handlingar i ärenden som registrerats efter den 1 januari 2022.

För att hitta övriga original krävs dossiénummer, ärendenummer (diarie-nummer/löpnummer) och ärendets stängningsår. Beteckningen på den arkivbox

² Diarieförda handlingar för perioden 1992-2012 är arkivlagda under allmänna arkivskemat F1A och F2A. Diarieförda ärenden i de gamla serierna F1A och F2A som fortfarande var pågående 2013 har behållit sina dossiénummer och arkivlagts enligt gamla dossiéplanen i serie F1A och F2A. I och med år 2019 är serien F1A avslutad.

ärendet förvaras i återfinns sedan i arkivförteckningarna för åren 1992–2012 respektive 2013–2019.

Ärenden registrerade från och med den 1 juli 1992 till och med den 31 december 1997 är inte sökbara i Wera. Dessa får i stället sökas upp med användande av en lista över registrerade ärenden i Konkurrensverkets dåvarande diariesystem Diabas och arkivförteckningen för åren 1992–2012.

Konkurrensverkets arkiv är arkiverat efter principen ärendets stängningsår – dossiénummer/klassificeringsstrukturnummer – diarienummer.

På Konkurrensverkets webbplats speglas myndighetens diarium i vissa delar och på så sätt kan allmänheten söka efter ärenden i huvudserien. Uppgifter om ärendenummer och ärendemening visas på webbplatsen. Även uppgifter om avsändare/mottagare visas under förutsättning att dessa uppgifter inte omfattas av sekretess. Namn på enskilda personer visas dock inte eftersom dessa utgör personuppgifter.

Rapporter samt beslut och stämningansökningar i tillsynsärenden som bedömts vara av allmänt intresse kan eftersökas på Konkurrensverkets webbplats www.konkurrensverket.se. Även remissvar som bedömts vara av allmänt intresse kan eftersökas på Konkurrensverkets webbplats.

Systemstöd

Konkurrensverket använder från och med den 15 november 2021 diarie- och ärendehanteringssystemet W3D3 (Wera). Här registreras samtliga Konkurrensverkets ärenden med tillhörande handlingar.

Förutom i ärendehanteringssystemet lagras information digitalt i olika verksamhetssystem, vilka framgår av myndighetens Strategi för bevarande av elektroniska handlingar.

Inskränkning i tillgänglighet genom gallring och sekretess

Konkurrensverket gallrar handlingar enligt följande:

Riksarkivets föreskrifter och allmänna råd

- RA-FS 2000:1 Riksarkivet föreskrifter och allmänna råd om gallring av vissa handlingar som inkommit eller upprättats i EU-samarbetet hos statliga myndigheter,
- RA-FS 2019:1 (ändrad genom RA-FS 2020:1) Riksarkivets föreskrifter och allmänna råd om återlämnande eller gallring av handlingar inom löne- och personaladministrativ verksamhet,

- RA-FS 2018:10 Riksarkivet föreskrifter och allmänna råd om gallring och utlån av räkenskapsinformation m.m.,
- RA-FS 2009:1 (ändrade genom: RA-FS 2018:7) Riksarkivet föreskrifter och allmänna råd om elektroniska handlingar (upptagningar för automatiserade behandling),
- RA-FS 2018:3 (ändrad genom RA-FS 2020:2) Riksarkivets föreskrifter och allmänna råd om återlämnande eller gallring av handlingar vid upphandling,
- RA-FS 2021:1 Riksarkivets föreskrifter och allmänna råd om gallring av pappershandlingar efter skanning,
- RA-FS 2021:3 Riksarkivets föreskrifter och allmänna råd om gallring av säkerhetshandlingar,
- RA-FS 2021:6 (ändrad genom RA-FS 2021:8) Riksarkivets föreskrifter och allmänna råd om gallring av handlingar av uppenbart ringa betydelse och handlingar som är generiska för styr-, stöd och kärnverksamheter, och
- RA-FS 2021:7 Riksarkivets föreskrifter och allmänna råd om gallring av handlingar inom stödverksamhet.

Myndighetsspecifika gallringsbeslut

- RA-MS 2009:33 Riksarkivets föreskrifter och allmänna råd om gallring hos Konkurrensverket, och
- RA-MS 2019:56 Föreskrifter om ändring av Riksarkivets föreskrifter (RA-MS 2009:33) och allmänna råd om gallring hos Konkurrensverket.

Lokalt gallringsbeslut

- Dnr 355/2021.

Plan för bevarande och gallring samt gallringsfrister baserade på Riksarkivets föreskrifter och Konkurrensverkets lokala tillämpningsbeslut återfinns i myndighetens informationshanteringsplan.

Sekretess

Uppgifter i allmänna handlingar hos Konkurrensverket kan omfattas av olika typer av sekretess. Vanligast förekommande sekretessgrunder i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), OSL, hos Konkurrensverket är de som räknas upp närmast nedan:

- 15 kap. 1 a § OSL – sekretess i det internationella samarbetet,

- 17 kap. 1 § OSL – planläggningssekretess,
- 17 kap. 3 § OSL – utredningssekretess,
- 17 kap. 3 b § och 32 kap. 3 b § OSL – sekretess för uppgifter vid utredning av rapporter om missförhållanden (så kallad visselblåsning),
- 30 kap. 1 § OSL – affärssekretess,
- 30 kap. 1 a § OSL – sekretess för uppgift i vissa typer av handlingar rörande eftergift eller nedsättning av konkurrensskadeavgift,
- 30 kap. 2 § OSL – sekretess för uppgift som hänför sig till rådgivning inför en anmälan om företagskoncentration,
- 30 kap. 3 § OSL – sekretess för uppgift i anmälan eller utsaga i ärenden rörande utredning av överträdelse av de konkurrensrättsliga förbuden i 2 kap. 1 eller 7 §§ konkurrenslagen, KL, eller artikel 101 eller 102 i EUF-fördraget,
- 30 kap. 24 § OSL – sekretess för enskilda personliga eller ekonomiska förhållanden i den utsträckning det följer av internationella avtal, och
- 30 kap. 23 b § OSL – sekretess för uppgift som kan avslöja identitet på den som gjort en anmälan enligt lagen (2021:579) om förbud mot otillbörliga handelsmetoder vid köp av jordbruks- och livsmedelsprodukter.

Utöver uppräknade sekretessgrunder förekommer även sekretess enligt OSL bl.a. i Konkurrensverkets egna upphandlingar och i den personaladministrativa verksamheten.

Arkivverksamhetens organisation

Ansvar för allmänna handlingar

Registreringen av nya ärenden görs av myndighetens registrator. Enhetschefen ansvarar för hanteringen av handlingar i öppna ärenden som organisatoriskt tillhör enheten. Registrator svarar för vården av handlingar i ärenden som avslutats och arkiverats. Den som ansvarar för vården av handlingar ansvarar för att handlingarna förvaras säkert. Enheten till vilken ärendet tillhör organisatoriskt ska i första hand pröva frågor om utlämnande av allmänna handlingar till enskilda i såväl pågående som avslutade ärenden.

Ansvar för arkivet

Ansvar för arkivering ligger på registrator. Däremot ligger det övergripande ansvaret för Konkurrensverkets arkiv på enhetschefen vid VI.

Versionshantering

Version	Datum	Diarienummer	Ändrad/omarbetad av	Kommentar till vad ändringen rör (fylls enbart i vid ändringar)
1.0	2022-10-27	689/2022	Rikard Jermsten	